

Käyttöturvallisuustiedote (EU 2020/878)**1. Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot****1.1 Tuotetunniste**Kauppanimi: **Arctos X-EP**

Tunnuskoodi: --

UFI: --

Reach-rekisteröintinumero: --

(Huom! Kaikki tuotteen komponentit on rekisteröity tai esirekisteröity Euroopan Kemikaalivirastossa, ECHA)

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt joita ei suositella

Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna: **Voitelurasva, teollisuuden rasvavoitelu, koneet ja laitteet, suljettu järjestelmä.**
Tuotetta ei saa käyttää muihin käyttötarkoituksiin, eikä saa muuntaa, eikä siitä saa valmistaa muita tuotteita.

Käyttötarkoitusluku: **PC-TEC-11** (voiteluaineet, voitelurasvat)

CN/HS: 2710.1999 (Voiteluöljyt, muut)

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Fettekno Oy y-tunnus: 0773685-4

Tuulissuontie 35, 21420 Lieto

puh.02-4877953, fax.02-4886512, e-mail: fettekno@kolumbus.fi**1.4 Hätäpuhelinnumero**HUS, Myrkytystietokeskus: **0800-147111** tai hätänumero **112****2. Vaaran yksilöinti****2.1 Aineen tai seoksen luokitus:**

Luokitus EC no. 1272/2008 (CLP) :

----- (Luokituskriteerit eivät täyty)

67/548/EEC – 1999/45/EC :

----- (Luokituskriteerit eivät täyty)

2.2 Merkinnät:

----- (Luokituskriteerit eivät täyty)

2.3 Muut vaarat

Aine ei täytä PBT tai vPvB kriteereitä säädöksen no. EC 1907/2006, Liitteen XIII mukaisesti.

2.4 Muut tiedot**TERVEYSVAARAT: ATE Akuutti myrkyllisyys: kategoria 5 (LD-50, yli 5.000mg/kg)**

Ei erityistä vaaraa normaalissa käyttöolosuhteissa.

PALO JA RÄJÄHDYSVAARAT: ATE kategoria –

(ei luokiteltu, ei vaarallinen)

Ei räjähtävää, ei helposti syttyvä, mutta palaa kyllä.

YMPÄRISTÖVAARAT: ATE kategoria 4

Tuotteen pääsy viemäriin, avoveteen tai maaperään estettävä, öljyjätettä.

3. Koostumus ja tiedot ainesosista**3.2 Seokset**

Ainesosan täydellinen kemiallinen nimi (CAS-numero: nimi)

CAS: tai EC: Ainesosan nimi Pitoisuus Varoitusmerkki, R-lausekkeet

--	Voitelurasvat(PAH ja DMSO-uute- pitoisuus alle 3%(p/p),IP346-mukaan)	99,6 %	--
EC: 271-877-7	Bentseenisulfonihapon kalsiumsuola	0,4 %	(Huomautus: L ja N) H319, H315

3.3 muut tiedot

Monikompleksisaippualla saennettu mineraalivoiteluöljypohjainen voitelurasva.

Ei sisällä aineita jotka on luokiteltu PBT/vPvB aineiksi tai ovat ns.kanditaattilistalla.

EY no.1272/2008: 1.1.3.1 Aineiden tunnistetietoja,luokitusta ja merkintöjä koskevat huomautukset: Huomautus: L ja N

Käyttöturvallisuustiedote

4. Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Siirry raittiiseen ilmaan, ellei oireet hellitä hakeudu lääkärin hoitoon.

Iho

Riisu saastuneet vaatteet, pese iho hyvän hygienian mukaisesti, jos tuote ärsyttää hakeudu lääkärin hoitoon. Jos tuotetta injektoidaan kovalla paineella ihon alle niin hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon

Roiskeet silmiin

Huuhtelee silmät runsaalla vesimäärällä, ellei ärsytys hellitä hakeudu lääkärin hoitoon.

Nieleminen

Pese suu vedellä, ÄLÄ OKSETA ja hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon. Lääkehiilen antaminen saattaa olla avuksi.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Hoito oireiden mukaisesti, aineen joutuminen keuhkoihin saattaa aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen. Korkeapaineen aiheuttamat injektiovammat on hoidettava välittömästi, sisäänmenohaavat voivat olla pieniä mutta ihonalaiset vammat voivat olla vakavia.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Vie ihminen pois altistusta aiheuttavasta kohteesta, aseta turvalliseen makaavaan asentoon, suojaa myös itsesi. Mahdollisen myrkytyksen oireet voivat esiintyä monen tunnin jälkeen altistuksesta, mikäli oireet epäilyttävät niin hakeudu lääkärin hoitoon.

ÄLÄ KOSKAAN ANNA TAJUTTOMALLE MITÄÄN AINETTA SUUN KAUTTA, TUKEHTUMISVAARA !

5. Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Vaahto, vesisumu, jauhe, hiilidioksidi(CO₂) ja hiekka.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Tiheää haitallista/myrkyllistä savua. Hiilimonoksidi (häkä)

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytettävä hengityslaitteita.

Älä käytä voimakasta vesisuihkua. Käsiteltävä kuten olisi kyseessä öljypalo.

Sammutusvesi saattaa sisältää jätettä, kerää talteen, älä päästä vesistöön ja ympäristöön eikä viemäriin.

6. Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Katso kohdat: 7. ja 8.

Koneet/laitteet pysäytettävä voideltaessa/huoltaessa.

Varmista että henkilökunta on ammattitaitoista ja ohjeistettu oikein tuotteen käyttöä varten.

Noudata hyvää hygieniatasoa ja estä tuotteen roiskuminen. Tarvittaessa käytä suojavarusteita.

Säilytä tuote ehjissä astioissa, vältä vuotoja ja rikkinäisiä asioita.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä pääsy viemäriin, avoveteen tai maaperään. Vahingosta ilmoitetaan paikallisille viranomaisille.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja välineet

Kerää aine talteen, imeytä reagoimattomaan aineeseen ja puhdista alue hyvin liukastumisvaaran vuoksi. Aine tulee kerätä sopivaan, merkittyyn(öljyjäte) astiaan hävitystä varten.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso kohdat: 7. ja 8.

Käyttöturvallisuustiedote

7. Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Oltava asianmukaiset laitteet tynnyreiden ja pakkauksien käsittelyyn sekä henkilökohtaiset suojavälineet, esim. tynnyreitä käsiteltäessä käytettävä turvakenkiä ja suojamääräykset täyttäviä nostolaitteita (trukit).

7.2 turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoi kuivaan katokseen tai sisätiloihin lämpötilassa 0°C ... 40°C, älä päästä vettä tuotteeseen tai pakkaukseen. Varmista että tuote on käyttökelpoinen, tuotteen kelpoisuusaika on noin yksi vuosi, voi säilyä pitempiäkin aikoja.

Pidä astiat suljettuina ja ehjinä, vältä vuotoja, poista rikkoutuneet/vuotavat pakkaukset.

Pidä erillään elintarvikkeista ja poissa lasten ulottuvilta. Älä säilytä/kanna tuotetta/pakkauksia taskuissasi.

Vältä syttymistä aiheuttavia kohteita ja voimakkaasti hapettavia aineita. Sopii yleisimmille metalleille, voi pehmentää joitain kumeja.

Tuotteen pakkauksia ei saa paineistaa, porata, sahata, hitsata, hiota, juottaa, eikä saa altistaa kuumudelle, kipinöille, liekille, sähköpurkauksille tai muulle syttymistä aiheuttavaa kohteelle.

7.3 Erityinen loppukäyttö

8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot:

Muut raja-arvot

Raja-arvot työpaikan ilmassa

Altistusraja: 5mg/m³ öljysumua, suositus 2 - 3 mg/m³ TWA TLV (ACGIH)

DNEL:

PNEC:

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Pidä astiat suljettuina ja ehjinä, vältä vuotoja, poista rikkoutuneet/vuotavat pakkaukset.

Pidä erillään elintarvikkeista ja poissa lasten ulottuvilta. Älä säilytä/kanna tuotetta/pakkauksia taskuissasi.

Silmien tai kasvojen suojaus

Tarvittaessa suojalasit tai kokokasvosuojain.

Ihonsuojaus

Tarvittaessa suojavaatetus esim.PVC-esiliina tai öljyä läpäisemätön vaatetus.. Suojavaatetus ja alusvaatteet on pestävä säännöllisesti. Likaantuneet vaatteet on vaihdettava puhtaisiin.

Käsiensuojaus

Tarvittaessa suojakäsineet (DIN/EN-374), PVC:stä tai nitrilistä ja iholle suojavoide.

Hengityksensuojaus

Ei tarvitse normaalissa käytössä, tuuleta työtila tarvittaessa. Hengityksensuojaus tarvitaan jos tuotteesta muodostuu ilmaan aerosolia, öljysumua tai hengitettäviä huuruja, vältä hengittämästä niitä.

Termiset vaarat

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Katso kohta 6.

Pidä astiat suljettuina ja ehjinä, vältä vuotoja, poista rikkoutuneet/vuotavat pakkaukset.

Muut tiedot

Noudata hyvää hygieniatasoa. Kädet pestään ennen syömistä, juomista, tupakointia ja WC:ssä asiointia. Tuotetta käytettäessä ei tule syödä, juoda, tupakoida tai virtsata/ulostaa.

Käyttöturvallisuustiedote

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto, väri ja hajua	vaalean ruskea väri ,puolikiinteä ,lievästi mineraaliöljyn tuoksu
pH-arvo	-
Olomuodon muutokseen liittyvät tiedot	-
Kiehumispiste / kiehumisalue	-
Sulamispiste / sulamisalue	-
Hajoamislämpötila	-
Leimahduspiste	yli 200°C
Syttyvyys (kiinteä, kaasu)	-
Itsesyttymislämpötila	yli 250°C
Räjähdyksivaara	Ei räjähtävää
Hapettavat ominaisuudet	-
Höyrynpaine	-
Suhteellinen tiheys	0,90 (vesi=1)
Liukoisuus	
- veteen	ei liukene veteen, kelluu veden pinnalla
Muut tiedot	ei sisällä liuottimia
Liukenee petrokemiallisiin liuottimiin.	
Leimahdusraja ilmassa: 1,5 - 6% (tilavuus% ilmassa)	

9.2 Muut tiedot

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili eikä polymerisoidu.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

10.4 Vältettävät olosuhteet

Korkeat lämpötilat ja suora auringonvalo. Syttymistä aiheuttavat kohteet esim. kipinäointi, liekki. Vältettävä vahvoja hapettimia ,tuotetta ei saa käyttää esim. happipulloissa.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei voimakkaasti hapettavien aineiden läheisyyteen.

10.6 vaaralliset hajoamistuotteet

Hiilen oksideja, vesihöyryä ja muita tunnistamattomia orgaanisia yhdisteitä.

11. Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 määritellyistä vaaraluokista

Välitön myrkyllisyys

Ei tutkittu tälle tuotteelle, oletus perustuu samankaltaisten aineiden tuntemukseen.
Rotta, suun kautta LD50: yli 5.000mg/Kg
Kaniini, ihon kautta LD50: yli 5.000mg/kg

Ihosiövyttävyyttä/ärsytys

Pitkittynyt kosketus voi ärsyttää ihoa.
Pitkäaikainen tai toistuva kosketus voi aiheuttaa ihon kuivumista, ärsytystä ja ihotulehdusta.

Käyttöturvallisuustiedote

Vakava silmävaurio/ärsytys

Voi aiheuttaa ärsytystä silmille.

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Normaalisti ei haitallisia höyryjä, öljysumu voi aiheuttaa ärsytystä hengityselimille.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Ihoaltistus: tuotteessa käytetyn voiteluöljyn(pääkomponentti) ei ole todettu aiheuttavan ihosyöpäriskiä eläinkokeissa.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Tuotteen komponenteilla ei tiedetä olevan karsinogeenisiä, mutageenisia ja lisääntymiselle vaarallisia ominaisuuksia.

Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Aspiraatiovaara

Vaarallisia höyryjä ja huuruja ei esiinny normaaleissa käyttöolosuhteissa.

11.2 Tiedot muista vaaroista

Käytetty voitelurasva/öljy voi olla terveydelle vaarallisempaa, koska se voi sisältää epäpuhtauksia.

12. Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

2.1 Myrkyllisyys

Myrkyllisyys vesieliöille

Saattaa aiheuttaa vesieliöiden likaantumista. Huonosti veteen liukeneva seos, ei hydrolyysiä. Käytännössä myrkyllisyys vähäistä vesieliöille, LC/EC50 >1000 mg/l (Daphnia Magna-48h) Saksa, vesien vaarantaminen(WGK), luokka 1.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Ei tutkittu tälle tuotteelle, oletus perustuu samankaltaisten aineiden tuntemukseen. Alle 10-50% (CEC L-33-T-82). Ei nopeasti biohajoava, mutta pääaineokset oletettavasti hajoaa luonnossa pitkän ajan kuluessa, mutta sisältää aineksia jotka saattavat olla pysyviä luonnossa.

12.3 Biokertyvyys

Ei tunneta.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Puolikiinteä "tahnamainen massa", kelluu veden pinnalla, ei liukene veteen. Huonosti maaperään imeytyvää, pitkäaikainen altistus tai hylkääminen luontoon voi saastuttaa maaperää, vesistöjä, merta ja pohjavesiä.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Aine ei täytä PBT tai vPvB kriteereitä säädöksen no. EC 1907/2006, Liitteen XIII mukaisesti.

12.6. Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

12.7 Muut haitalliset vaikutukset

Tuotteen ei tiedetä aiheuttaneen ilmakehän otsonin vähenemistä tai ilmaston lämpenemistä.

Käyttöturvallisuustiedote**13. Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat****13.1 Jätteiden käsittely menetelmät**

Tuotetta sisältävä jäte on ongelmajätettä, käsiteltävä öljyjätteenä/ongelmajätteenä. Hävitettävä jätelainsäädännön ja ympäristöviranomaisten ohjeiden mukaisesti, toimitettava öljyjätteen/ongelmajätteen käsittelylaitokseen (esim. Ekokem). Jätettä käsiteltäessä on huomattava sen aiheuttamat vaarat ja huolehdittava tarvittavista varotoimenpiteistä, varoitusmerkinnöistä ja tietojen toimittamisvelvoitteesta.

Direktiivi: 2000/76/EC & 1999/31/EC, jättekoodi: EWC(European Waste Catalogue): 13 08 99 :Muu öljyjäte.

14. Kuljetustiedot**14.1 YK-numero**

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

----- (Luokituskriteerit eivät täyty)

14.4 Pakkausryhmä

14.5 Ympäristövaarat

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

15. Lainsäädäntöä koskevat tiedot**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai lainsäädäntö**

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei ole tehty tälle tuotteelle.

16. Muut tiedot**Muutokset edelliseen versioon**

Lyhenteiden selitykset

Tietolähteet

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luettelo vaara- ja turvalausekkeista**H315** Ärsyttää ihoa.**H319** Ärsyttää voimakkaasti silmiä.**Työntekijöiden koulutus**

Tämä tieto on oltava kaikkien niiden saatavilla, jotka käsittelevät tätä tuotetta. Tiedote perustuu tämänhetkisiin tietoihin ja on tarkoitettu vastaamaan tuotteen terveys-, turvallisuus- ja ympäristökysymyksiin. Sitä ei pidä käyttää takuuna mistään erityisestä tuotteen ominaisuudesta. Tuotetta tulee käyttää ainoastaan sille tarkoitettuun käyttötarkoitukseen. Jos toimitat tuotetta edelleen (myynti, luovutus) tai käsittelet tuotetta, sinun tulee tiedottaa myös näistä tiedoista edelleen tuotteen ostajalle, käsittelijälle taikka käyttäjälle.

Käyttöohje voitelurasvalle/öljylle

- 1.) Käyttötarkoitus: voiteluöljy/rasva, teollisuuden koneiden ja laitteiden voitelu.
Tuotetta ei saa käyttää muihin käyttötarkoituksiin. Tuotetta ei saa muuntaa eikä siitä saa valmistaa muita tuotteita, eikä lisätä ns. lisäaineita.
- 2.) Varmista että henkilökunta (tai sinä itse) on ammattitaitoista ja osaa hoitaa voiteluhuollon sekä on oikein ohjeistettu tämän tuotteen käyttöä varten.
- 3.) Pyydä käyttöturvatiedotteet ja lue ne niin että ymmärrät tuotteen oikean käsittelyn.
Mikäli toimitat/myyt tai muuten luovutat tätä tuotetta toiselle, niin sinun tulee huolehtia myös näiden asioiden ja käyttöturvatiedotteen tiedottamisesta edelleen.
- 4.) Pysäytä koneet/laitteet/moottorit jne. niitä voideltaessa/huoltaessa. Muista noudattaa huolellisuutta ja työturvallisuusmääräyksiä, äläkä aseta toiminnallasi omaa tai toisten turvallisuutta vaaraan.
Muista noudattaa auton/koneen/moottorin valmistajan huolto-ohjeita ja voidella/rasvata säännöllisesti.
- 5.) Huolehdi ettei voiteluaineen/öljyn/rasvan sekaan pääse likaa tai vettä. Älä käytä saastunutta voiteluainetta
Huolehdi myös rasvanippojen ja voitelulaitteiden puhtaudesta.
- 6.) Annostele voiteluaine/öljy/rasva sopivalla välineellä voitelukohteeseen, ei sormin eikä muullakaan ruumiinjäsenellä, vaan käytä esim. rasvanippavoitelukohteessa rasvapatruunalle rasvaprässiä ja avovoitelukohteessa lastalla levittäen. Muista myös tarkistaa että voitelulaitteiden letkut, muut osat, putkistot ja rasvanipat ovat ehjiä.
Tämä on tärkeää varsinkin toimittaessa painevoitelulaitteilla, esim. rasvaprässit, paineilma- ja sähkötoimiset voitelulaitteet.
- 7.) Vältä toistuvaa ihokosketusta, vaikkakin tuotteen ei oleteta olevan vaarallinen. Käytä iholle tarvittaessa sopivaa suojavoidetta ja käsiin öljynkestäviä suojakäsineitä. Jos epäilet että voiteluainetta/öljyä/rasvaa voi roiskua niin käytä suojalaseja ja suojavaatetusta. Jos työvaatteesi tahriintuu niin vaihda ne puhtaisiin, myös alusvaatteet. Normaalissa käytössä ei oleteta tarvitsevan hengityssuojaimia.
- 8.) Noudata hyvää hygieniasuoraa! Pese kädet voiteluaineen/öljyn/rasvan käytön jälkeen.
Äläkä käytä tuotetta juodessasi, syödessä, tupakoitaessa tai virtsatessa/ulostaessa.
- 9.) Muista että voiteluainetta/öljyä/rasvaa ei saa kaataa/jättää ympäristöön tai viemäriin, vaan se on kerättävä talteen ja käsiteltävä öljyjätteenä(ongelmajäte), sama koskee tuotteen pakkauksia, öljynsuodattimia ja "rättejä", lastoja, jne. joilla tuotetta on pyyhitty. **Öljyjäte on toimitettava valtuutetulle öljyjätteen käsittelijälle, Suomessa: esim. Lassila-Tikanoja Oy, puh.010-6367000, öljyjätteen nouto: 010-6366031 tai www.lt.fi Ympäristövahingosta tiedotettava viranomaisille!**
- 10.) Muista käyttää voiteluainetta/öljyä/rasvaa annetuissa käyttölämpötilojen rajoissa. Käyttäminen liian kylmissä tai kuumissa oloissa heikentää voitelun tehoa ja altistaa koneita/laitteita/moottoreita/vaihteistoja liialliselle kulumiselle ja jopa rikkoontumisille.
Älä altista voiteluainetta/öljyä/rasvaa korkeille lämpötiloille, kipinöille, hapettimille tai muunlaista syttymistä aiheuttaville asioille, sillä tuote ei ole helposti syttyvää mutta palaa kyllä.
- 11.) Varastoi oikein, ehjissä astioissa, muista että voiteluaineen/öljyn/rasvan tippuminen tai roiskuminen pinnoille tai lattialle aiheuttaa liukkaita ja liukastumisvaaran. Lämpötilassa 0...+40 °C tuotteen säilyminen on parasta. Estä veden pääsy tuotteeseen sekä pidä erillään elintarvikkeista ja poissa lasten ulottuvilta. Käsiteltäessä tynnyreitä/astioita tai muita painavia pakkauksia/laatikoita, käytä turvajalkineita ja hyväksytyjä nostolaitteita.
- 12.) Huom! hyvä voitelu/huolto tehokkaasti vähentää kulumista, mikään voiteluaine/öljy/rasva ei kokonaan poista kulumista, voiteluaineiden tehot näkyvät erilaisina kulumisen asteina, esim. hyvä voiteluaine/rasva ' alhainen kuluminen.